

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.01.1960, sp. zn. 3 Tz 52/59, ECLI:CZ:NS:1960:3.TZ.52.1959.1

Číslo: 20/1960

Právní věta:

Naše trestní právo v žádném případě nepřipouští, aby pachatel měl odpykávat trest odnětí svobody delší dvacetipětí roků. Překročení této hranice pro případy posuzované po 1. 1. 1957 vylučuje § 31 odst. 1, 2 tr. zák. zatímco tresty převyšující tuto hranici uložené řádnými i mimořádnými soudy před platností novely trestního zákona č. 63/1956 Sb. řeší články VI. a VII. uvedené novely zák. č. 86/1950 Sb.

Uvažuje-li soud u pachatele, kterému již předtím byl uložen trest odnětí svobody, o uložení nového trestu odnětí svobody za okolností, kdy by oba tresty, resp. zbytek dosud neodpykaného trestu a trest nově ukládaný, mohly přesáhnout hranici 25 let, může uložit jen takový trest odnětí svobody, aby součet trestů dosud neodpykaných nepřesáhl hranici pětadvaceti roků.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 13.01.1960

Spisová značka: 3 Tz 52/59

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Trest, Trest dodatkový

Předpisy: 64/1956 Sb. § 2

86/1950 Sb. § 2

§ 216

§ 31

§ 410

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Chomutově uznal obžalovaného vinným trestným činem vraždy podle § 216 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák. a odsoudil ho k trestu odnětí svobody v trvání 25 let a vedlejšímu trestu ztráty čestných práv občanských.

Krajský soud v Ústí n. L. odvolání obžalovaného zamítl.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, usnesením krajského soudu pokud zamítl odvolání do výroku o trestu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Předseda Nejvyššího soudu ve stížnosti pro porušení zákona namítá, že krajský soud porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř. a § 31 odst. 2 tr. zák., když uložil obžalovanému trest odnětí svobody v trvání 25 let, ačkoliv byl předtím odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 7 měsíců, nepodmíněně a trest si dosud neodpykal. Navrhuje proto zrušení napadeného usnesení jako nezákonného a vrácení věci krajskému soudu k novému jednání a rozhodnutí ve výroku o trestu.

Nejvyšší soud shledal, že byl porušen zákon.

Z ustanovení čl. VI., VII. zák. č. 63/1956 Sb. a § 31 odst. 1 tr. zák. vyplývá, že pachateli trestného činu nemůže být soudem uložen (ani odpykáván) trest odnětí svobody vyšší než 25 let. Tato ustanovení vycházejí z té skutečnosti, že s přeměnou společnosti se změnil také obsah nejdůležitějšího trestu, tj. trestu odnětí svobody. Účelem tohoto trestu již přestalo být trvalé vyloučení pachatele ze společnosti. Jeho účelem je, aby byl pachatel ve výkonu trestu odnětí svobody zapojen do produktivní práce, která mu dodává vědomí vlastní užitečnosti pro společnost a aby změnou prostředí došlo k nápravě pachatele a k jeho převýchově v zájmu společnosti. Tuto obecně platnou zásadu nutno respektovat i v souzeném případě, byť uložený trest převyšoval zákonnou horní hranici o 7 měsíců.

Z ustanovení čl. VII. cit. zák. plyne povinnost soudů, příslušných podle § 410 odst. 1 tr. ř. rozhodnout ve veřejném zasedání o snížení neodpykaných trestů. Neodpykaným trestem resp. zbytkem neodpykaného trestu se rozumí též trest resp. jeho zbytek včetně započtení vazby. Snížení souhrnu trestů, resp. jejich zbytků se děje s účinností k datu vyhlášení rozsudku soudu I. stolice v poslední věci, souzené před 1. lednem 1957 a to i když snad právní moc tohoto rozsudku, aniž došlo k meritornímu rozhodnutí soudu II. stolice, nastala až po 31. prosinci 1956. Snížení neodpykaných trestů (jejich zbytků) se děje s účinností k datu vyhlášení rozsudku soudu I. stolice v poslední věci, i když pachatel byl odsouzen před 1. lednem 1957 postupně několikrát a přitom již druhým rozsudkem byl uložen trest, který spolu s neodpykaným zbytkem prvního trestu přesahoval pětadvacet let. Souhrn neodpykaných trestů (jejich zbytků) se tudíž snížil jedním úkonem. Byly-li před 1. lednem 1957 postupně uloženy tresty, které ve svém souhrnu (zpravidla jejich neodpykané zbytky) nepřevyšují pětadvacet let, a další věc napdane po 1. lednu 1957, užije se na tento případ ustanovení § 31 odst. 2 tr. zák.

V této souvislosti pak ustanovení § 31 odst. 2 tr. zák. zajišťuje, aby při trestech odnětí svobody, které byly pachateli postupně uloženy, nově uložený trest spolu s trestem původně uloženým a dosud neodpykaným nebo s jeho neodpykaným zbytkem nepřesahoval hranici 25 let. Jde o takové případy, kdy se pachatel dopustil nového trestného činu v době, kdy si dosud neodpykal a nebo odpykává trest již dříve uložený, takže tento trest spolu s trestem nově uloženým by mohl přesáhnout hranici 25 let. Podle článku VII. zák. č. 63/56 Sb. tam, kde souhrn postupně uložených neodpykaných trestů odnětí svobody nebo jejich zbytků činil v den vyhlášení rozsudku soudem první stolice v poslední věci více než 25 let, sníží soud tento souhrn uložených trestů na 25 let.

V daném případě krajský soud tak nepostupoval. Obžalovaný ve své výpovědi při vyšetřování o svých osobních poměrech uvedl, že byl již čtyřikrát trestán. Ve výpisu z rejstříku trestů byly však uvedeny pouze tři případy odsouzení obžalovaného. Již lidový soud a pak i krajský soud měl výsledkem obžalovaného a doplnění výpisu z rejstříku trestů zjistit, zda skutečně byl obžalovaný odsouzen čtyřikrát a zda naposledy uložený trest odnětí svobody si již odpykal. Bez takového zjištění nemohl

lidový ani krajský soud posoudit správně z hlediska ustanovení § 31 odst. 2 tr. zák. otázku výměry trestu odnětí svobody za trestný čin vraždy podle § 216 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák.

Když krajský soud zamítl odvolání obžalovaného, porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř. a § 31 odst. 2 tr. zák.

Bylo proto nutno napadené usnesení pokud šlo o výrok o trestu zrušit a věc vrátit v tomto rozsahu k novému projednání a rozhodnutí.